

ombudsman
veřejný ochránce práv

FINANCOVÁNO
EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ
A INTEGRAČNÍ FOND

ZPRÁVA ZE SLEDOVÁNÍ VYHOŠTĚNÍ

Z: Vazební věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence
Brno

Do: hraniční přechod Starý Hrozenkov - Drietoma

Druh sledování: pozemní

Vyhošťované osoby: Pan A, nar. xxx, st. přísl. Ukrajina
Pan B, nar. yyy, st. přísl. Ukrajina
Pan C, nar. zzz, st. přísl. Ukrajina

Datum realizace: 17. 3. 2018

Datum vydání zprávy: 2. 5. 2018

Sledování provedla: Mgr. Veronika Sedláková

Spisová značka: 19/2018/NZ/VS

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

Obsah

Úvodní informace	3
Právní rámec sledování vyhoštění	3
Zpráva ze sledování vyhoštění	4
Informace o vyhošťovaných osobách	5
Průběh sledování vyhoštění	6
Shrnutí	7
Průběh realizace vyhoštění	8
Prohlídka vyhošťované osoby	8
Přehled opatření k nápravě	12

Úvodní informace

Právní rámec sledování vyhoštění

Veřejný ochránce práv provádí podle § 1 odst. 6 zákona o veřejném ochránci práv¹ sledování *zajištění cizinců a výkonu správního vyhoštění, předání nebo průvozu zajištěných cizinců a trestu vyhoštění cizinců, kteří byli vzati do vyhošťovací vazby nebo kteří vykonávají trest odnětí svobody* (dále jen „sledování vyhoštění“). Mandát ochránce pro sledování vyhoštění plyne z implementace čl. 8 odst. 6 Návratové směrnice.² Působnost ochránce v této oblasti vychází také z Opčního protokolu k Úmluvě proti mučení,³ jehož účelem je prevence mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a tedy i z výkonu svého mandátu „národního preventivního mechanismu“. Kombinace obou mechanismů kontroly zajišťuje efektivní preventivní ochranu práv cizinců a kontrolu zacházení s nimi v procesu navrácení.

Cílem sledování vyhoštění je zajistit respektování práv zajištěných, vyhošťovaných, předávaných a prováděných cizinců (dále jen „vyhošťovaných cizinců“ nebo „vyhošťovaných osob“), zvyšovat standard zacházení s cizinci, jakož i dodržování mezinárodních závazků České republiky v této oblasti. Cílem je rovněž posilovat ochranu zvláště zranitelných osob, kterými jsou nezletilí bez doprovodu, osoby se zdravotním postižením apod.

Ochránce je o každém výkonu správního či trestního vyhoštění, předání nebo průvozu informován s předstihem. Policie České republiky poskytuje pověřeným zaměstnancům Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen „Kancelář“) během sledování vyhoštění nezbytnou součinnost dle zákona o pobytu cizinců.⁴

Pověření zaměstnanci Kanceláře jsou oprávněni s vědomím vedoucího zařízení vstoupit do detenčního zařízení, kde se vyhošťovaná osoba nachází. Pověření zaměstnanci Kanceláře mohou klást otázky subjektům participujícím na vyhoštění, zejména eskortujícím policistům a zaměstnancům Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra. Pověření zaměstnanci Kanceláře jsou oprávněni hovořit s cizincem bez přítomnosti třetích osob

1 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků (dále jen „Návratová směrnice“).

3 Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 78/2006 Sb. m. s. o přijetí Opčního protokolu k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.

4 V souladu s § 21a odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv a § 178d odst. 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

a nahlížet do veškeré dokumentace související s nuceným návratem, včetně zdravotnické dokumentace.⁵

Základní lidská práva a svobody vyhošťovaných osob jsou garantována v Listině základních práv a svobod, v řadě mezinárodních úmluv, které jsou pro Českou republiku závazné (např. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod⁶), a také v právu Evropské unie (např. Listina základních práv Evropské unie⁷, Návratová směrnice apod.). Konkrétní úpravu práv a povinností vyhošťovaných osob upravují zejména právní předpisy vztahující se k působnosti subjektů, které se na realizaci vyhoštění, předání a průvozu podílejí. Předně jde o Policii České republiky, které je zákonem svěřen výkon vyhoštění cizince.⁸ Postup policie při eskortách vyhošťovaných cizinců upravuje závazný pokyn policejního prezidenta o eskortách.⁹

Při posuzování samotného zacházení s osobami vyhošťovanými vychází ochránce rovněž z judikatury Evropského soudu pro lidská práva,¹⁰ standardů formulovaných Radou Evropy¹¹ nebo Evropským výborem pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT).¹²

Zpráva ze sledování vyhoštění

Ochránce ve zprávě předkládá svá zjištění, hodnocení, návrhy opatření k nápravě a vyzývá odpovědné orgány a zařízení k odůvodněnému vyjádření, které se může týkat jak učiněných zjištění, tak opatření nebo termínů pro jejich naplnění. K vyjádření stanoví lhůtu.

Navržená opatření k nápravě jsou zpravidla různá svou naléhavostí, náročností a dobou potřebnou k provedení:

5 Podle § 25 odst. 6 zákona o veřejném ochránci práv a v souladu s § 65 odst. 2 písm. m) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotnických službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotnických službách), ve znění pozdějších předpisů.

6 Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění pozdějších protokolů.

7 Listina základních práv a svobod Evropské unie podepsaná dne 12. prosince 2007 ve Štrasburku, Úřední věstník 2012/C 326/391.

8 Podle § 152 a § 163 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců; dle § 87 odst. 7 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

9 Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009, o eskortách, střežení osob a policejních celách, ve znění pozdějších předpisů.

10 European Court of Human Rights. Fact sheet – Collective expulsions of aliens [online]. Strasbourg ©European Court of Human Rights 2016 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: http://www.echr.coe.int/Documents/FS_Collective_expulsions_ENG.pdf.

11 Council of Europe. Twenty Guidelines on Forced Return [online]. Strasbourg © Council of Europe 2005 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z:

http://www.coe.int/t/dg3/migration/archives/Source/MalagaRegConf/20_Guidelines_Forced_Return_en.pdf.

12 European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman and Degrading Treatment or Punishment. CPT Standards [online]. Strasbourg © Council of Europe 2015 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://cpt.coe.int/en/documents/eng-standards.pdf>.

- Opatření s lhůtou k plnění je třeba provést ve stanovené lhůtě, neboť jeho realizace si vyžádá zpravidla delší čas. Ochránce očekává, že dotčené subjekty ve vyjádření ke zprávě sdělí, zda a jak přesně provedou opatření a zda ve stanovené lhůtě nebo v jiném konkrétním termínu, anebo navrhnou alternativu opatření s konkrétním termínem naplnění.
- Opatření s průběžným plněním formuluje ochránce tam, kde je třeba zavést do praxe určitý pracovní postup nebo styl práce, nebo naopak něčeho se napříště zdržet. Ochránce očekává, že se tak stane bezodkladně a bude se dbát na uplatňování do budoucna. Očekává, že dotčené subjekty ve vyjádření ke zprávě sdělí, že opatření bylo realizováno a jak, nebo kdy a jak se tak stane, nebo navrhnou jeho alternativu.

Shledá-li ochránce vyjádření oslovených orgánů dostatečnými, vyrozumí je o tom. Může si rovněž vyžádat doplňující vyjádření. Rozhodující je pak vysvětlení zjištěných pochybení, doložení navržených opatření k nápravě či hodnověrný příslib jejich realizace. Neshledá-li ochránce vyjádření zařízení a oslovených orgánů dostatečnými, vyrozumí nadřízený úřad (případně vládu ČR, není-li nadřízeného úřadu) nebo informuje veřejnost.¹³

Po ukončení vzájemné komunikace zveřejním anonymizovanou zprávu ze sledování vyhoštění (vyjma jmen osob pověřených vedením zařízení) na svých internetových stránkách¹⁴ a v databázi Evidence stanovisek ochránce ESO.¹⁵

Informace o vyhošťovaných osobách

Vyhošťovanými osobami byly pan A, nar. xxx, pan B, nar. yyy a pan C, nar. zzz, všichni st. přísl. Ukrajina. Pan A byl umístěn do vyhošťovací vazby dne 8. února 2018 na základě trestního příkazu, kterým mu byl uložen trest vyhoštění v délce 2 let.¹⁶ Pan C byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 7 měsíců a zároveň trestním příkazem k trestu vyhoštění v délce 6 let.¹⁷ Pan B byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 3 měsíců a k trestu vyhoštění v délce 4 let.¹⁸ Dne 15. března 2018 byly vyhošťované osoby přemístěny z Vazební věznice Praha-Ruzyně do Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno (dále jen „Vazební věznice Brno“) z důvodu realizace trestu vyhoštění.

13 Tzv. sankční opatření, u kterých se postupuje obdobně podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

14 Veřejný ochránce práv - ombudsman [online]. Brno: © Kancelář veřejného ochránce práv [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.ochrance.cz/ochrana-osob-omezenych-na-svobode/>.

15 Evidenci stanovisek ochrance (ESO) je dostupná z: <http://eso.ochrance.cz/Vyhledavani/Search>.

16 Trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 8. února 2018, č. j. 46T 11/2018 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 8. února 2018, o umístění pana A do vyhošťovací vazby, č. j. 46T 11/2018.

17 Rozsudek Okresního soud v Českých Budějovicích ze dne 18. srpna 2017, č. j. 5T 100/2017; trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 10. února 2017, sp. zn. 3T 10/2017 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 26. 9. 2017, sp. zn. 3T 10/2017.

18 Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 20. prosince 2018, č. j. 9T 108/2017 a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 28. července 2017, č. j. 2T 97/2017.

Průběh sledování vyhoštění

O realizaci trestu vyhoštění informovala policie písemně zaměstnance Kanceláře prostřednictvím oznámení o realizaci trestu vyhoštění ze dne 5. a 6. března 2018.¹⁹ Realizaci trestu vyhoštění provedli policisté Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje.

Sledování vyhoštění provedla pověřená zaměstnankyně Kanceláře Mgr. Veronika Sedláková ve dnech 16. – 17. března 2018. Zaměstnankyně Kanceláře provedla sledování veškerých procesů souvisejících s vyhoštěním cizinců po jejich nástupu do eskortního vozidla a odjezd z Vazební věznice Brno. Průběh eskorty z Vazební věznice Brno na hraniční přechod Starý Hrozenkov – Drietoma nebyl dále sledován.

Cizinci byli o realizaci trestu vyhoštění dopředu informováni. Všichni byli v kontaktu s rodinou a příbuznými na Ukrajině nebo v České republice. Dne 17. března 2018 před samotnou realizací vyhoštění byli všichni vyhošťováni vyšetřeni lékařem ve Vazební věznici Brno, který vydal potvrzení o tom, že jsou ze zdravotního hlediska schopni eskorty.

Zaměstnanci Vazební věznice Brno i eskortující policisté poskytli veškerou požadovanou součinnost, za což děkuji.

¹⁹ Oznámení o realizaci trestu vyhoštění pana A ze dne 5. března 2018, č. j. CPR-20044-11/ČJ-2014-930310-V245; oznámení o realizaci trestu vyhoštění pana B ze dne 6. března 2018, č. j. CPR-22023-14/ČJ-2017-930310-V245; oznámení o realizaci trestu vyhoštění pana C ze dne 5. března 2018, č. j. CPR-1826-15/ČJ-2017-930310-V245.

Shrnutí

V rámci sledování vyhoštění jsem se zabývala zejména tím, zda byly vyhošťované osoby připraveny na realizaci trestu vyhoštění, zda měly dostatečné povědomí o úkonech spojených s vyhoštěním a zda mohly kontaktovat své rodinné příslušníky a blízké. Také jsem se věnovala průběhu návratové operace a způsobu, jakým eskortující policisté zacházeli s vyhošťovanými osobami.

Děkuji za projevenou spolupráci a oceňuji vstřícný přístup zaměstnanců Vazební věznice Brno a policistů Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje k vyhošťovaným osobám. Zpráva ze sledování vyhoštění však přináší také zjištění, která poukazují na vyskytující se nedostatky v průběhu realizace nuceného návratu vyhošťovaných osob.

Prohlídka vyhošťované osoby by měla být vždy prováděna v souladu se zásadou přiměřenosti a standardy Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. To znamená, že během prohlídky by mělo být umožněno vyhošťované osobě nejprve sundat oděv od pasu dolů a obléknout se, než bude sundávat oděv od pasu nahoru. Způsob, kdy je osoba zcela obnažena, tak jak tomu bylo v případě vyhošťovaných osob, je zcela nepřijatelný.

Vyzývám proto Policii České republiky a Vězeňskou službu České republiky, aby co nejdříve splnily mnou navržená opatření, a jednaly tak v průběhu realizace trestu vyhoštění v souladu s mezinárodně přijatými standardy a českými právními předpisy.

Průběh realizace vyhoštění

Prohlídka vyhošťované osoby

Osobní prohlídku u osoby ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu je podle § 11 zákona o Vězeňské službě a justiční stráž²⁰ oprávněn provést příslušník Vězeňské služby ČR, který je stejného pohlaví jako prohlížená osoba. Způsob provedení osobní prohlídky dále upravuje nařízení o vězeňské a justiční stráž²¹. Ustanovení § 88 nařízení o vězeňské a justiční stráž²¹ rozlišuje **důkladnou osobní prohlídku, preventivní osobní prohlídku a prohlídku těla.**

Obecně platí, že se při propuštění vězněné osoby nebo před provedením její eskorty provede preventivní osobní prohlídka. Účelem prohlídky je zpravidla odhalení předmětů, kterými by mohla vězněná osoba ohrozit například bezpečnost eskorty, zdraví nebo život jiných osob. Provádí se „pečlivým ohmatáním oděvných svršků, aniž by je prohlížený odkládal, a kontrolou osobních věcí a zavazadel s využitím technických prostředků. **Pokud je to nezbytně nutné k dosažení účelu prohlídky, lze u prohlíženého oděvní svršek odložit.**“ [důraz doplněn].²²

Pokud ovšem existuje **důvodné podezření založené na individuálním zhodnocení rizik, že vězněná osoba má u sebe nebezpečné předměty nebo nepovolené předměty, provede se důkladná osobní prohlídka.** Zároveň lze důkladnou osobní prohlídku provést **pouze v případě, že nelze jejího účelu dosáhnout jinak, například provedením preventivní osobní prohlídky.**²³ Důkladnou osobní prohlídkou se rozumí prohlídka, kdy se vězněná osoba svlékne do spodního prádla a „[p]rovede se prohlídka těla včetně ústní dutiny, podpaží a chodidel. Po dobu nezbytně nutnou se následně provede prohlídka spodního prádla a oblasti genitálií, poté co se vězněná osoba svlékne donaha. Kontrola konečníku se provede za využití dostupných detekčních prostředků, případně vykonáním dřepů. Prohlídka odložených svršků, osobních věcí a zavazadel se provede pečlivým prohmatáním se zaměřením na zesílené části s využitím detektoru kovů nebo jiného technického prostředku.“²⁴ V případě, že příslušník Vězeňské služby přistoupí k důkladné osobní prohlídce, je **povinen jednat tak, aby byla zachována lidská důstojnost prohlížené vězněné osoby a současně aby zásah do jejích práv a svobod nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného důkladné osobní prohlídkou.**²⁵

20 Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž²¹ České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

21 Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 23/2014, o vězeňské a justiční stráž²¹, ve znění pozdějších nařízení.

22 Podle § 90 odst. 3 nařízení o vězeňské a justiční stráž²¹.

23 Podle § 89 odst. 1 a 2 nařízení o vězeňské a justiční stráž²¹.

24 Podle § 89a odst. 5 nařízení o vězeňské a justiční stráž²¹.

25 Podle § 89a odst. 2 nařízení o vězeňské a justiční stráž²¹.

Prohlídkou osoby se dle zákona o policii²⁶ rozumí prohlídka fyzické osoby prováděná „s využitím přímých fyzických kontaktů nebo přímého pozorování odhaleného těla této osoby včetně prohlídky oděvných svršků a věcí, které má tato osoba u sebe v době prohlídky“. **Prohlídka musí být za každých okolností prováděna způsobem přiměřeným účelu prohlídky.**²⁷ Závazný pokyn policejního prezidenta opravňuje eskortující policisty provést prohlídku osoby,²⁸ nicméně dále nespécifikuje způsob provedení prohlídky osoby. Závazný pokyn neuvádí, kdo je odpovědnou osobou za provedení prohlídky v případě eskorty osob ve výkonu vazby za účelem realizace trestu vyhoštění. Proto je potřeba vycházet z předpisů, které se obecně aplikují na provádění eskort vězňených osob.

V této souvislosti vydal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) doporučení směřované právě vůči České republice.²⁹ Dle tohoto doporučení by prohlídka osoby měla probíhat co nejméně invazivním způsobem, především by neměla být prohledávána osoba žádána, aby svlékla veškeré své oblečení zároveň, ale mělo by jí být umožněno, aby sundala oděv nejprve od pasu nahoru, a až poté, co se oblékne, aby sundala oděv od pasu dolů. Takovým způsobem by se zajistilo, že tato osoba nebude muset být v jednom okamžiku zcela obnažena.

Ačkoli poskytuje toto doporučení pouze nezávazný výklad, jde dle Ústavního soudu o výklad autoritativní, „poskytovaný orgánem, který státy zřídily za účelem posílení ochrany osob zbavených svobody před mučením a nelidským či ponižujícím zacházením nebo trestáním (čl. 1 Evropské úmluvy o zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, č. 9/1996 Sb.). Vysokou relevanci výkladů provedených CPT dokládá i skutečnost, že je často přebírá též ESLP (viz např. rozsudek ESLP ve věci *Kummer proti České republice* ze dne 25. 7. 2013 č. 32133/11, § 67). I Ústavní soud tak, jak je uvedeno výše, stejně jako ostatní **orgány České republiky musí tento právně nezávazný, ale autoritativní výklad právně závazného zákazu špatného zacházení vzít v úvahu.** Od výkladu podaného CPT se lze sice na rozdíl od závazného výkladu odchýlit, avšak taková odchylka musí být velmi důkladně a přesvědčivě odůvodněna. V opačném případě, pokud nějaký orgán veřejné moci relevantní výklad podaný CPT ignoruje či se s ním nedostatečně vypořádá, ohrožuje základní ústavní hodnotu, jíž je podle čl. 1 odst. 2 Ústavy vázanost České republiky závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva“.³⁰

Prohlídku vyhošťovaných cizinců provedli zaměstnanci Vězeňské služby Vazební věznice Brno za přítomnosti eskortujícího policistů. Vždy byl přítomen pouze jeden z eskortujících

26 Podle § 111 písm. b) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

27 Ve smyslu § 11 zákona o policii; dále viz VANGELI, Benedikt. Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání, In: *Beck – online* [online]. Praha: Nakladatelství C. H. Beck. 2014, s. 63 – 65.

28 Podle čl. 3 odst. 1 písm. b) závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009, o eskortách, střežení osob a o policejních celách, ve znění pozdějších pokynů.

29 Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému a ponižujícímu zacházení a trestání (CPT). Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal výbor pro zabránění mučení a nelidskému a ponižujícímu zacházení a trestání (CPT) ve dnech 1. Až 10. Dubna 2014, bod č. 22, 86 a 143. [citováno 2018-03-21]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/168069568d>.

30 Nález Ústavního soudu ze dne 27. října 2015, sp. zn. I. ÚS 860/15, bod 59. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz>.

policistů. Prohlídka osob probíhala tak, že se každý z vyhošťovaných cizinců musel svléct donaha a dřepovat. Důvodem pro takový postup byla podle eskortujících policistů bezpečnost osob zúčastněných na eskortě. Nezpochybňuji důležitost prohlídky osoby vzhledem k bezpečnosti její, eskortujících policistů a ostatních osob. Nicméně tato prohlídka by měla být prováděna takovým způsobem, aby se co nejvíc předešlo pocitu trapnosti a nepříjemnosti na straně prohlížené osoby.

V případě, že neexistovalo důvodné podezření, že právě konkrétní vyhošťovaná osoba má u sebe nebezpečné předměty nebo nepovolené věci, bylo namístě provést preventivní osobní prohlídku, nikoli důkladnou osobní prohlídku. Navíc jednání zaměstnanců Vězeňské služby Vazební věznice Brno a eskortujících policistů, kdy se musel vyhošťovaný cizinec během prohlídky zcela obnažit, nebylo v souladu s doporučením Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.

Opatření k nápravě určené Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno a Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje:

- 1) Pokud prohlídka vyhošťované osoby při opuštění věznice probíhá tak, že se prohlížená osoba musí zcela svléci, musí jí být umožněno nejprve sundat oděv od pasu dolů a obléknout se, než bude sundávat oděv od pasu nahoru. (průběžně)**

Používání bezpečnostních pásů

Eskorta začíná okamžikem poučení vyhošťovaných osob policistou o omezení na jejich právech a sdělení, že budou eskortovány a končí předáním vyhošťovaných osob oprávněnému orgánu.³¹ Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení neb o trestání (CPT) opakovaně zdůraznil **potřebu používání bezpečnostních pásů během realizace eskort**. Podle CPT absence bezpečnostních pásů během eskorty osob představuje bezpečnostní hazard.³²

Eskorta vyhošťovaných cizinců byla realizována speciálně upravených motorovým vozidlem, kde v zadní části vozidla byla umístěna dvě sedadla pro eskortující policisty v protisměru jízdy. Část, kde seděli cizinci, byla od těchto dvou sedadel oddělena plexisklem a vybavena pouze dřevěnými lavicemi na okraji auta. Vyhošťovaní cizinci nebyli během eskorty spoutáni. Neměli ovšem k dispozici ani bezpečnostní pásy.

31 Ustanovení čl. 1 písm. a) závazného pokynu č. 159/2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách, ve znění pozdějších pokynů.

32 Report to the Government of the United Kingdom on the visit to the United Kingdom carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 17 to 28 September 2012 Europe United Kingdom: Visit 2012 (September). <http://www.cpt.coe.int/> [online]. 27. 3. 2014 [citováno 2018-03-20]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/1680698719>. Dále viz Report to the Slovenian Government on the visit to Slovenia carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 31 January to 6 February 2012. <http://www.cpt.coe.int/> [online]. 27. 3. 2014 [citováno 2018-03-20]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/1680697db3>.

Realizace trestu vyhoštění motorovým vozidlem, kde nejsou k dispozici bezpečnostní pásy nebo jiné prvky pasivní bezpečnosti vyhošťovaných osob, je v rozporu s doporučeními CPT a představuje bezpečnostní hazard pro eskortované osoby.

Na skutečnost, že eskortní vozidla neobsahují bezpečnostní pásy, jsem již dříve upozornila ve své zprávě ze sledování vyhoštění sp. zn. 50/2017/NZ ze dne 13. prosince 2017 a doporučila použití pouze vozidel, které jsou opatřeny bezpečnostními pásy, resp. vybavit eskortní vozidla bezpečnostními pásy či jinými prvky pasivní bezpečnosti přepravovaných osob.

Opatření k nápravě určené Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje:

- 2) Zajistit vybavení eskortních motorových vozidel bezpečnostními pásy či jinými prvky pasivní bezpečnosti přepravovaných osob, a to do konce června 2018.**

Přehled opatření k nápravě

Průběžně

- **Opatření určené Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno a Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje:**

Pokud prohlídka vyhošťované osoby při opuštění věznice probíhá tak, že se prohlížená osoba musí zcela svléci, musí jí být umožněno nejprve sundat oděv od pasu dolů a obléknout se, než bude sundávat oděv od pasu nahoru.

Do konce června 2018

- **Opatření určené Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje:**

Zajistit vybavení eskortních motorových vozidel bezpečnostními pásy či jinými prvky pasivní bezpečnosti přepravovaných osob.